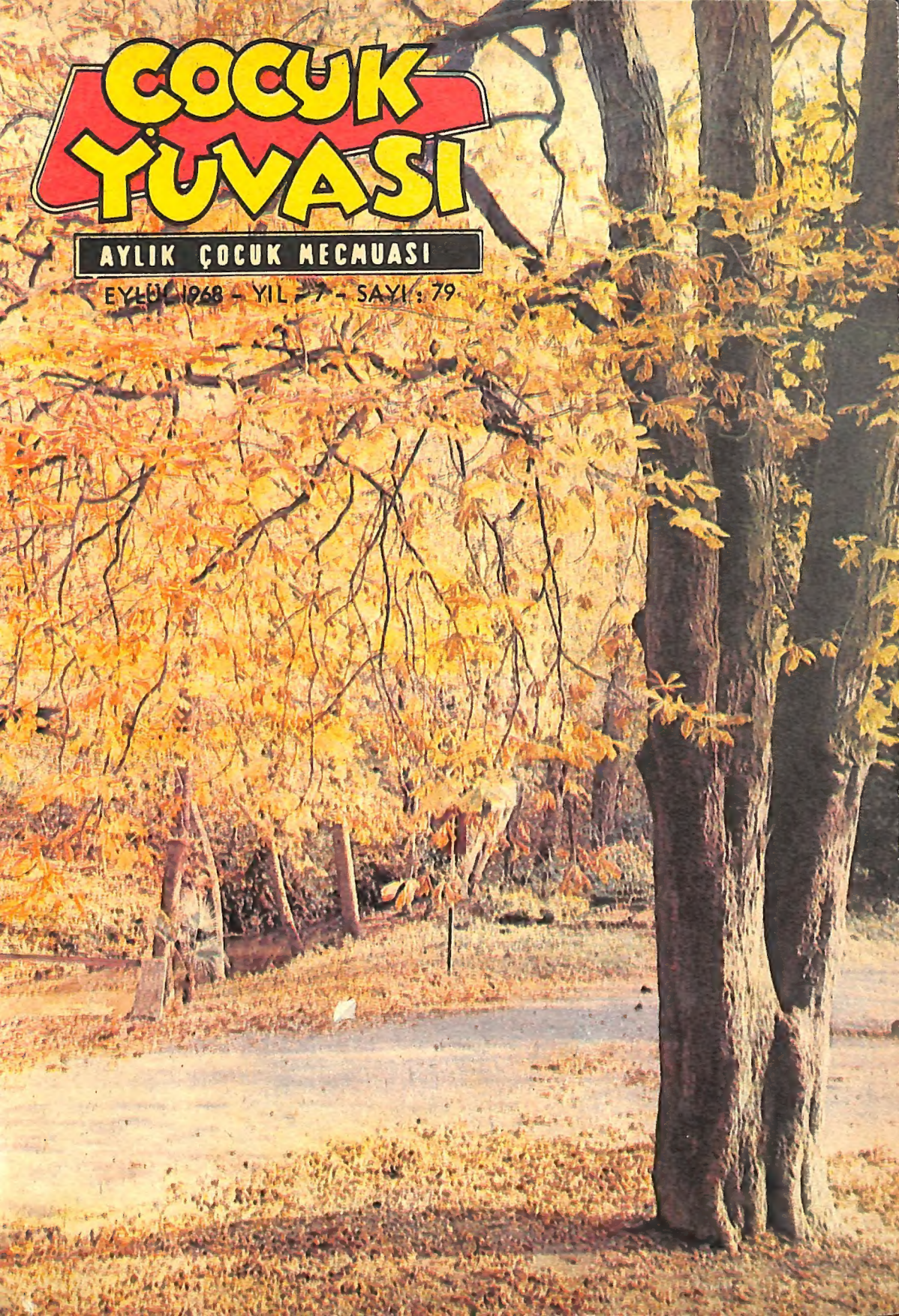

AYLIK ÇOCUK MECMUASI

EYLÜL 1968 - YIL - 7 - SAYI : 79

ÇOCUK YUVASI
AYLIK ÇOCUK MECMUASI

Türk Ticaret Bankası
Kültür Yayın Ltd. Ort. adına
Sahibi: TURGUT SIZMAZOĞLU

Hazırlıyan ve Yazı işlerini
fiilen idare eden:
NURAN D. ŞENER

TELEFON: 44 06 26

Resim işleri:
ALİ AKTAŞ

Basıldığı yer:
DURAN OFSET Matbaası

İDARE: Kültür Yayın Ltd.
Ort. Türk Ticaret Bankası
Galatasaray - İstanbul

ABONE: Yıllık abone bedeli 10 Liradır. Bütün Türk Ticaret Bankası Şubelerinde abone kaydedilir. Banka Şubesi olmayan yerde abone olmak isteyenler mecmuanın adresine 10 Lira göndererek abone olabilir.

Fotoğraf: H. ŞARMAN

ÇOCUK YUVASI
TÜRK TİCARET BANKASI'nın
BİR KÜLTÜR HİZMETİDİR.

Unutulmayan Dedelerimiz

TURGUT REİS

Turgut Reis de meşhur bir Türk denizcisidir. 1485 yılında Menteşe kasabasının kıyı köylerinden birinde doğdu. Ailesi çok fakirdi. Ufak bir tarlalarından başka bir şeyleri yoktu.

Turgut, çok cesur, kuvvetli ve zeki bir çocuktu. Daha altı yaşında iken kendi kendine ok atma talimleri yapmağa ve arkadaşlariyle güreşmeğe başladı. Onbeş yaşına girdiği zaman köyün sayılı nişancılarından biri olmuştu. Turgut, artık gündüzleri babası ile tarlada çalışıyor, boş zamanlarında da köy delikanlıları ile ava çıkıyordu.

Turgut, büyüdükçe bu hayattan usanmağa başladı. O da arkadaşları gibi denizci olmak ve bol para kazanmak istiyordu.

Nihayet bir gün, büyük bir savaş gemisine tayfa yazıldı. Bir kaç yıl sonra, biriktirdiği parayla bir gemi satın aldı. Hemen adamlarını toplayıp bir çok irili ufaklı adalar ele geçirdi. Sonra Barbaros'un donanmasına katıldı. Beraberce uzun yıllar savaştılar. Fakat bir ara Barbaros" Kaptanı Derya"olup da İstanbul'da yerleşince, Turgut Reis, Türk donanmalarının komutanı oldu.

Turgut Reis, arkadaşı Murat Reis'le bahar günü, bir deniz savaşından dönerken, denizi kalın bir sis kapladı. Murat Reis , her ne kadar:

-Sise bakmadan yolumuza devam edelim. Belki ansızın bizi düşman bastırır, dediyse de Turgut Reis:

-Olmaz, bu siste bir yere gidemeyiz. Ya kayalara çarparsak? Diye donanmaya "demir at" emrini verdi.

Fakat bir kaç saat sonra, ansızın düşman gemileri sisler arasından çıkıverdi. Turgut Reis kendini savunmağa meydan kalmadan arkadaşı Murat Reis'le düşmanın eline esir düştü.

Turgut Reis, Cenova'da tam üç yıl esir olarak yaşadı. Zindanlarda saçları ağardı. Fakat açlığa susuzluğa ve yorgunluğa rağmen hâlâ eskisi gibi dinç ve kuvvetliydi.

Turgut ve Murat Reislerin acıklı halini haber alan Barbaros, bir gün onları kurtarmak için dedize açıldı.

Bir sabah, Cenova halkı uyandığı zaman, kıyıya demir atan yüz gemilik Türk Donanmasını görünce, ne yapacaklarını şaşırdılar. Hemen Barbaros'a bir elçi yollayarak:

-Ne isterseniz verelim. Yalnız

şehrimize dokunmayın, dediler.

Barbaros:

-Turgut ve Murat Reisleri derhal buraya getirin, diye bağırdı.

Yarım saat sonra iki kahraman denizci, bir kayıkla getirilirken Türk Donanması borazanları selâmlıyordu. İki denizci, Barbaros'un bulunduğu gemiye girince, Barbaros gidip ikisini de kucakladı ve:

-Geçmiş olsun yiğitler" dedi. Turgut Reis'le Murat Reis sevinçten nerdeyse ağlıyacaklardı. Barbaros, yanındaki arkadaşlarına dönerek:

-Turgut benden çok cesurdur. Hem iyi bir savaşçıdır. Ölürsem gözüm arkada kalmaz artık", dedi ve Turgut Reis'e on gemi bağışladı.

Turgut artık bundan sonra yine denizlerde dolaşmağa başladı. Akdenizdeki bütün adaları, Tunusu Trablusu ve daha bir çok yerleri ele geçirdi. Kendisine karşı gelen düşman gemilerinin hepsini bozguna uğrattı.

Barbaros ölünce, Türk donanması tamamen Turgut Reis'in idaresine geçti. Kanunî Sultan Süleyman, onu Trablus beylerbeyliğine tayin etti. Artık Turgut Reis'in şöhreti bütün dünyaya yayılmıştı.

Nihayet 1565 yılında malta adasına yaptığı bir hücumda ağırca yaralandı. Ölürken başucunda arkadaşlarının ağladığını görünce:

-Vatan her şeyden üstündür. Onun için canın ne kıymeti olur, dedi.

DOKTORUNUZ DİYOR Kİ!

ZAYIF KARDEŞLER DİNLENİN

Ders yılı içinde fazla yorulan, zayıflıyan kardeşlerin tatil aylarında muhakkak kilo almaları lâzımdır. Yoksa gelecek yıl okullar açılınca, kendilerini bir türlü toparlıyamazlar, sık sık hastalanırlar, derslerden geri kalırlar ve bir türlü serpilip gelişemezler, kavrulurlar, Bücür ve çelimsiz kalırlar. Onun için bu kardeşler, akıllarını başlarına toplayıp, her gece en geç saat 10 da yatıp, sabahları saat 8 de kalkarak en az 10 saat mışıl mışıl uyumalıdırlar.

Öğle yemeklerinden sonra da yine en az 2 saat sırtüstü yatıp dinlenmelidirler. Terletici, yorucu oyunlardan kaçınmalıdırlar.

Bol bol temiz hava almalı, iştahlı iştahlı ve sık sık yemek yemelidirler. Bütün bunları yaparlarsa, ilk haftadan kilo almağa başlarlar. Böyle zayıf kardeşlere her hafta kiloların kontrol etmelerini ve kilo almıyanların doktora başvurmalarını candan sağlık veririz

AMAN İSHAL OLMAYALIM

Yaz hastalıklarından biride ishaldir. İshal deyip geçmeyin. Bu hastalık, insanı çok zayıf düşürür. Vücut zayıf düşünce de bir çok başka hastalıklara yol açılır. Biliyorsunuz ki, vücudumuzun içinde her gün savaşlar oluyor. Eğer zayıfsak, hastalık mikropları bizi alt ediyorlar. Kuvvetliysek biz mikropları yeniyoruz. Onun için daima kuvvetli olmalıyız. İşte, ishal bizi kuvvetten düşüren bir hastalıktır. Bundan korunmak için ellerimizi ağzımıza sokmaktan, yıkanmamış yemiş ve sebze yemekten kaçınmalıyız. İshal mikroplarını taşıyan kara sineklere karşı da daima savaş halinde kalmamız gerektiğinide hiç akıldan çıkarmamalıyız.

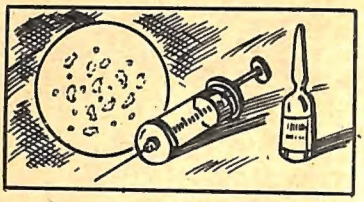

TİFO AŞISI OLMAYI UNUTMAYIN

Biliyorsunuz ki, yazın tifo hastalığı artar. Bunun başlıca sebebi kara sineklerdir, "Sinek küçüktür ama, mide bulandırır" derler. Sinek, yalnız mide bulandırmaz, aynı zamanda bir çok hastalıkları da bulaştırır. Onun için kara sineklere karşı amansız bir savaş açmalıyız. Onları nerede görürsek öldürmeliyiz. Bir sinekten ne çıkar demeyiniz. Bir dişi sinek bir haftada 1000 yumurta yapar. Bu pis hayvânın ne çabuk ve ne kadar çabuk üredi̇ğini artık siz hesap edin.

Tifo, yalnız kara sineklerden değil, yıkanmamış yemişlerden, sebzelerden de insanlara geçer. Onun için bu çok tehlikeli hastalığa karşı aşılanmak en akıllı harekettir. Tifoya yakalanıp 40 gün ateşler içinde ve "aç biilâç"sancılar içinde kıvranmaktan ölüm tehlikeleri geçirmektense, aşılanıp korunmak herhalde daha iyidir.

PANDA
HEY ÇARLİ!- NE ALDIN ÖYLE!?
BAK, HAVALANAN BİR UÇAK!!
?
BAKALIM NEREYE GİDİYOR?
KÜT!!
GÜM!
GARÇ!
DAM
HA HA!.. KORKUNÇ!- NE YARIŞTI-- İÇİM KAZANDI ?!

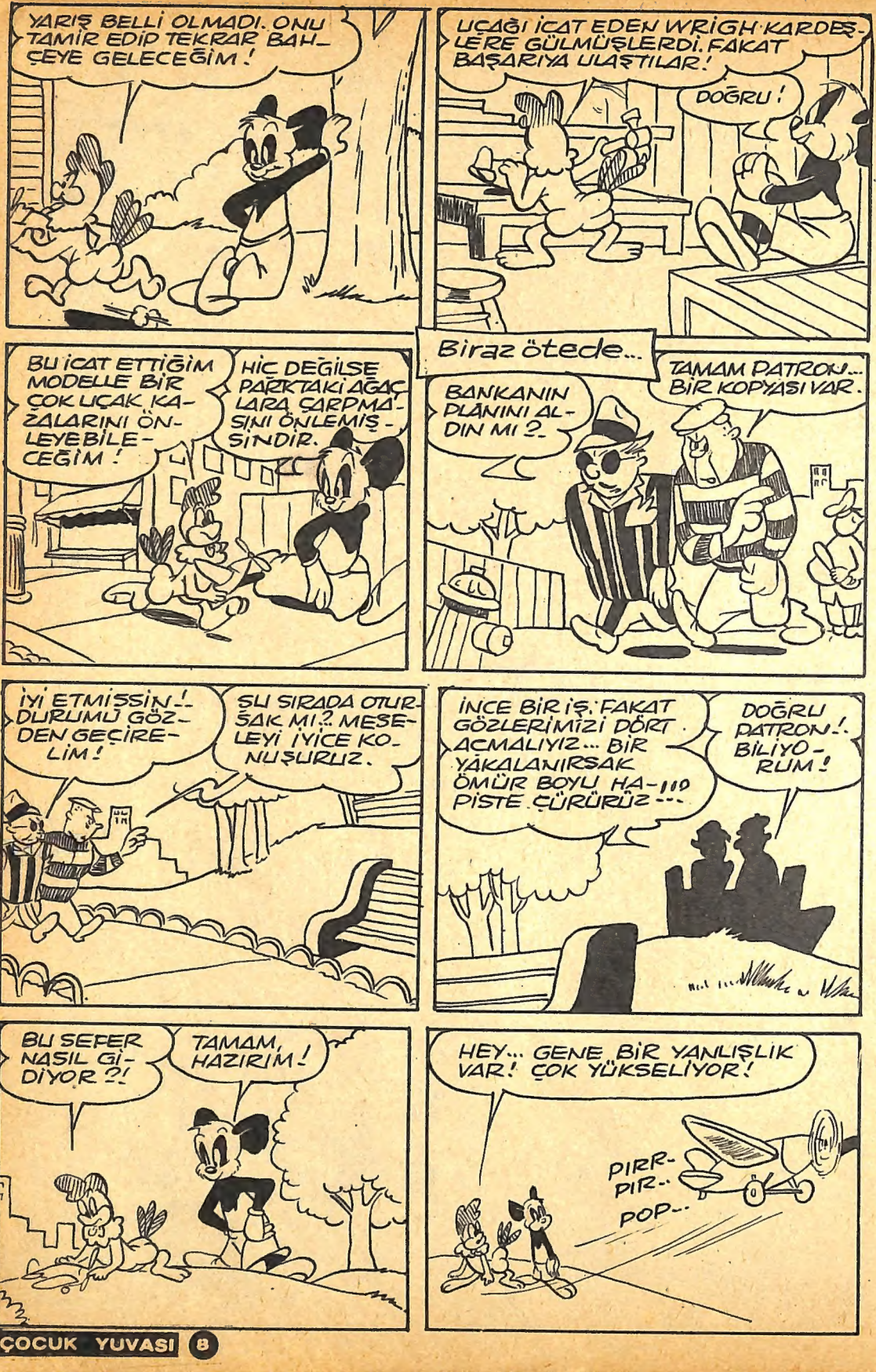
YARIŞ BELLİ OLMADI. ONU TAMİR EDİP TEKRAR BAHÇEYE GELECEĞİM!
UÇAĞI İCAT EDEN WRİGH KARDEŞLERE GÜLMÜŞLERDİ. FAKAT BAŞARIYA ULAŞTILAR!
DOĞRU!
BU İCAT ETTİĞİM MODELLE BİR ÇOK UÇAK KAZALARINI ÖNLEYEBİLECEĞİM!
HİÇ DEĞİLSE PARKTAKİ AĞAÇLARA ÇARPMASINI ÖNLEMİŞSİNDİR.
Biraz ötede...
BANKANIN PLANINI ALDIN MI?
TAMAM PATRON... BİR KOPYASI VAR.
İYİ ETMİŞSİN!.. DURUMU GÖZDEN GEÇİRELİM!
ŞU SIRADA OTURSAK MI?.. MESELEYİ İYİCE KONUŞURUZ.
İNCE BİR İŞ. FAKAT GÖZLERİMİZİ DÖRT AÇMALIYIZ... BİR YAKALANIRSAK ÖMÜR BOYU HA-!!! PİSTE ÇÜRÜRÜZ---
DOĞRU PATRON!. BİLİYORUM!
BU SEFER NASIL GİDİYOR?!
TAMAM, HAZIRIM!
HEY... GENE BİR YANLIŞLIK VAR! ÇOK YÜKSELİYOR!
PIRR-PIR..
POP..

BENİM FİKRİMCE, PARALAR ŞURADA... ALARM TELLERİ DE ŞURDAN KESİLEBİLİR!..
EVET, EVET, DEVAM EDİN!
ŞİMDİ DİKKATLE DİNLE!
EVET! BİR ŞEY DUYDUN MU?!..
BU NE?
UÇAĞIM! BENİM UÇAĞIM!!.. KONTROLDAN ÇIKTI!!.
?
?
FAZLA HEYECANLANMA BİR YERDE DURACAKTIR!
UÇAĞIM!
OH-OH!..
YA PLÂN!?
KOŞ ARKASINDAN SERSEM!..

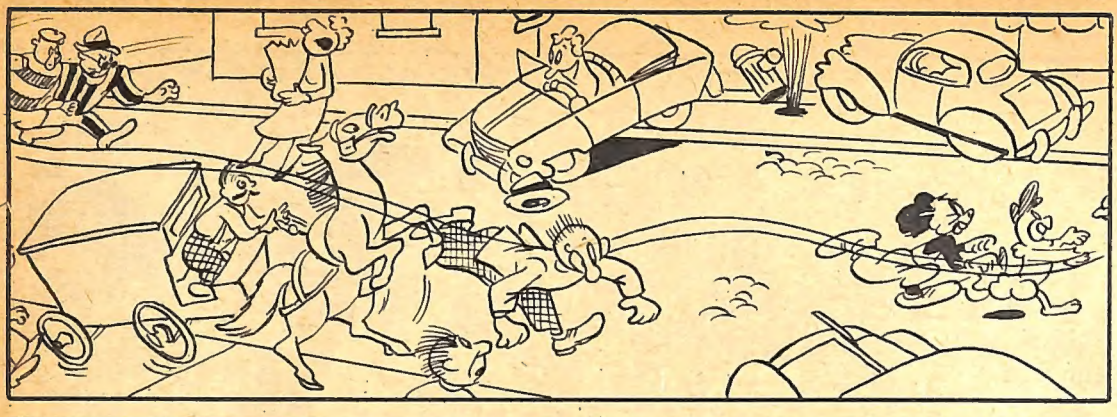

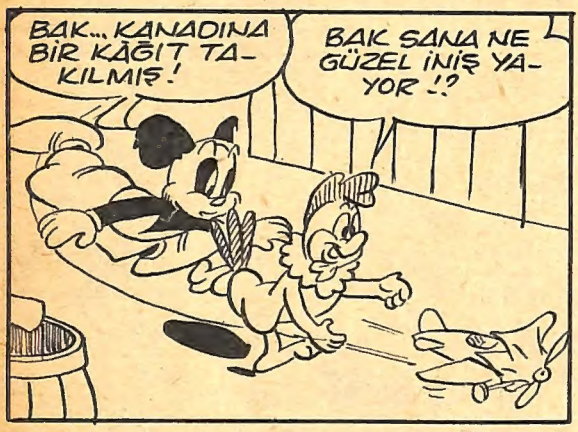
BAK... KANADINA BİR KÂĞIT TAKILMIŞ!
BAK SANA NE GÜZEL İNİŞ YAPIYOR!?

ŞAP!
AA, BU BİR PLÂN! BİR BANKANIN PLÂNI!!

AMAN! BANKA SOYGUNU İÇİN YAPILMIŞ BİR PLÂN!

EVET!.. ONU ARIYORUM... YAKALAMAZLAR!

ONLARI GÖTÜRELİM VE...
ONLARI NE YAPACAĞIZ PATRON.
IHH!

GİZLİ PLÂNIMIZI ÖĞRENDİLER, BİZİ ELE VERMESİNLER DİYE ONLARI HAPSEDECEĞİZ.. YÜRÜYÜN!

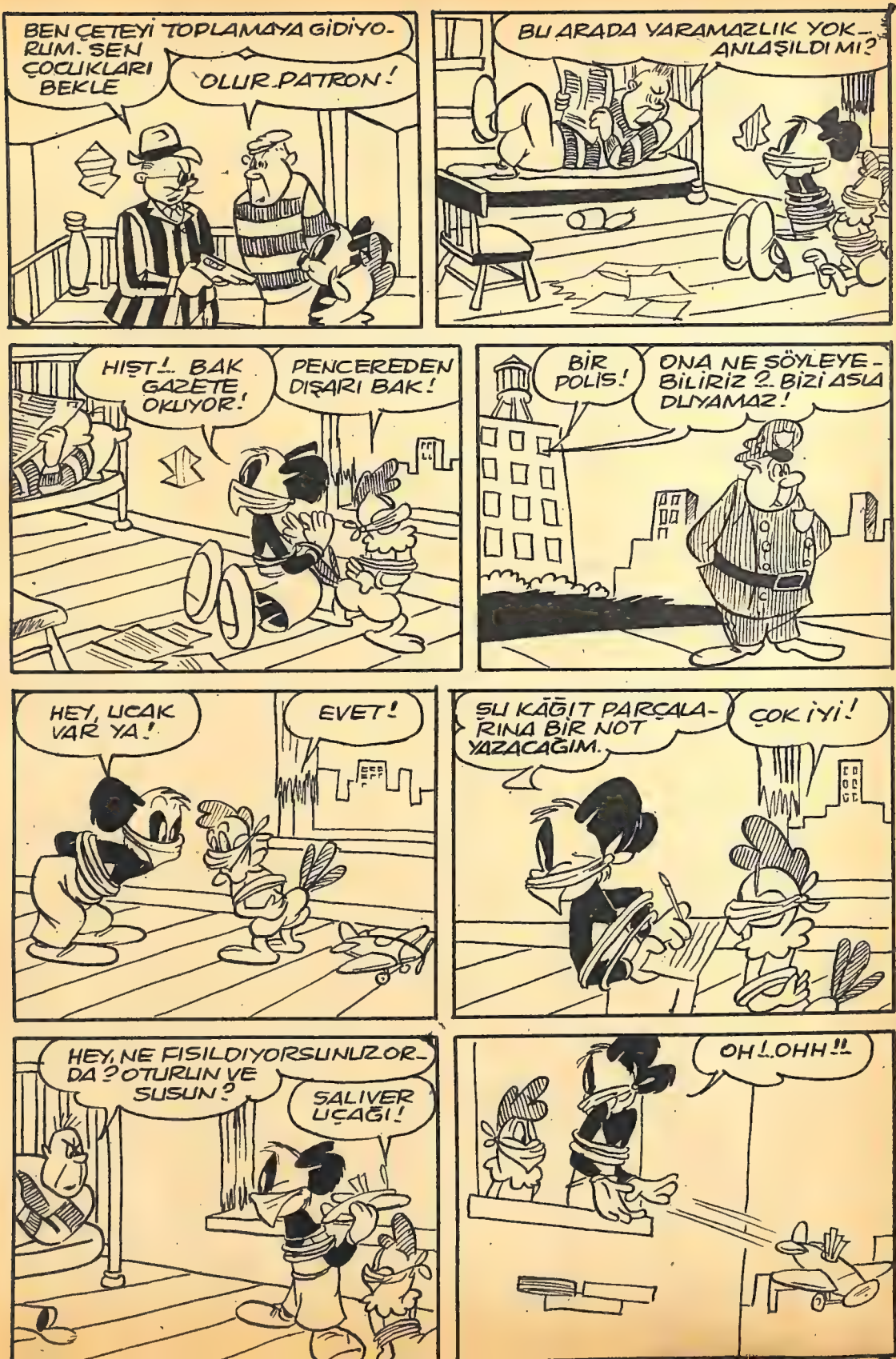
BEN ÇETEYİ TOPLAMAYA GİDİYORUM. SEN ÇOCUKLARI BEKLE
OLUR PATRON!
BU ARADA YARAMAZLIK YOK— ANLAŞILDI MI?
HIŞT!.. BAK GAZETE OKUYOR!
PENCEREDEN DIŞARI BAK!
BİR POLİS!
ONA NE SÖYLEYEBİLİRİZ?.. BİZİ ASLA DUYAMAZ!
HEY, UÇAK VAR YA!
EVET!
ŞU KÂĞIT PARÇALARINA BİR NOT YAZACAĞIM.
ÇOK İYİ!
HEY, NE FISILDIYORSUNUZ ORADA? OTURUN VE SUSUN!
SALİVER UÇAĞI!
OH!..OHH!!

EH, YEMEK ZAMANI... ŞEHİRDE SIKICI BİR HAVA VAR.

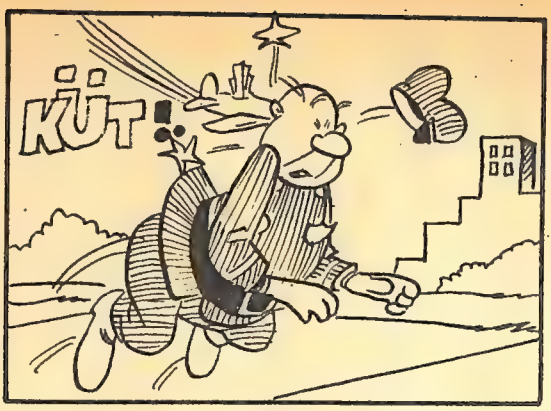
KÜT!

BAK HELE! BANA ATEŞ ETTİLER!

İÇİNDE BİR PUSULA BULUNAN OYUNCAK BİR UÇAK!

AMAN!

EVET ŞEF... ULUSAL BANKA BUGÜN... EVET!

İŞTE BÖYLE AŞLANLAR... SİZİ BEKLİYORDUK!
NASIL OLUR?
ELLER YUKARI! YOKSA HEPİNİZİ TEPELERİZ!

Sonra...
EVET ÇOCUKLAR. BU KARA PANTER ÇETESİ SİZİN SAYENİZDE TEMİZLENDİ... BÜYÜK İŞ YAPTINIZ!
BİR ARMAĞANI DA HAK ETTİK!
YAA!

FAKAT ÇARLİ, PARA HERŞEY DEĞİLDİR!
ÜZGÜNÜM ÇOCUKLAR.. PARAYLA MODEL UÇAKLARIN DENEMESİNİ İZİN VERİLMEZ!!
EVET, ŞİMDİ HAKLISIN!
SON

KARANLIK YER

Bir sabah ayının biri, kendini bir mağaradan dışarı dar atmış. Korkudan hem titiriyor, hem de avazı çıktığı kadar bağırıyormuş. Ayının bu feryadını duyan bir Kurt, hemen onun yanına koşmuş:

-Ne var, Ayı kardeş ? Böyle niye bağrıyorsun ? Bir şeyden mi korktun yoksa ?diye sormuş.

Ayı:

-Az önce şu mağaraya gimiştim, kurt kardeş, demiş. Dünyada buradan daha karanlık bir yer yoktur, korkudan ödüm patladı, dışarıya kendimi zor attım.

Kurt, Ayının bu sözlerine gülerek:

-Senin bu kadar korkak olduğunu bilmezdim doğrusu. Hiç bu ufacık mağaradan korkulur mu ?Demiş.

Ayı:

-Demek bana inanmıyorsun?Öyleyse gir de göreyim, demiş.

Kurt, mağaranın içine doğru koşmuş ve:

-İşte giriyorum, demiş. Ama kurdunda girmesiyle çıkması bir olmuş. O da ayı gibi, hem titiriyor, hem de olanca sesiyle bağırıyormuş.

Ayı, onun bu halini görünce, alaya başlamış:

-Hani sen hiç birşeyden korkmazdın ?Demek bu karanlık yer seni de korkuttu.

Kurt başını kaşıyarak:

-Kim olsa bu karanlıktan korkar. Ben bu kadar karanlık bir yer ömrümde görmedim, diye cevap vermiş.

Kurdun bu sözlerini bir dalda oturan baykuş duymuş ve:

-Beni hiç bir karanlık yıldıramaz. Karanlıklar benim dostumdur. Sizin giremediğiniz bir yere ben korkmadan girebilirim ve hattâ orada yuvamı bile yaparım"diyerek mağaraya dalmış. Fakat onunda girmesiyle çıkması bir olmuş. Baykuşun bu halini gören ayı ile kurt onunla alaya başlamışlar:

-Hani karanlıklar senin dostundu ?Niye böyle hiç durmadan kaçtın ?

Baykuş:

-Evet ben karanlıkları severim ama, bu mağaranın karanlığı beni çok korkuttu, diye cevap vermiş.

Tam bu sırada, gün ışığı:

-Bu karanlık yeri ben de görmek isterim. Hakikatten o kadar korkunç mu? diye seslenmiş.

Baykuş kaşlarını çatarak:

-Şu mağaraya girersen görürsün demiş.

Gün ışığı, mağaraya girmiş ama ötekiler gibi soluğu dışarıda almamış. Uzun zaman içeride kaldıktan sonra, yavaş yavaş dışarı çıkmış ve:

-Ben hiç bu kadar karanlık görmedim , demiş. Rica ederim benimle beraber gelin de şu karanlık yeri bana da gösterin. Ayı kurt ve baykuş bu korkunç mağaraya girmeğe cesaret edememişler. Nihayet gün ışığının ısrarı üzerine, korka korka mağaranın kapısından içeri girmişler. Mağarayı köşe bucak aramışlar, taramışlar ama, o deminki karanlığa hiç bir yerde rastlamamışlar.

Ayı, kurt, baykuş mağaranın gün ışığı olmadığı için bu kadar karanlık olduğunu, aslında karanlıktan korkulmayacağını anlamışlar.

Hepimiz biliyoruz ki karanlıktan korkulmaz değil mi sevgili çocuklar.

ÇOCUK YUVASI ANSİKLOPEDİSİ

HANGİ KEDİLER AVCI OLURLAR ?

Köpeklerin çiğ et yemesi zararlıysada, kedi, aksine arasıra çiğ et yemelidir. Çünkü kedi, et yiyen yırtıcı hayvanlar sınıfındandır. Çiğ et yiyen kedi iyi fare avcılığı yapar.

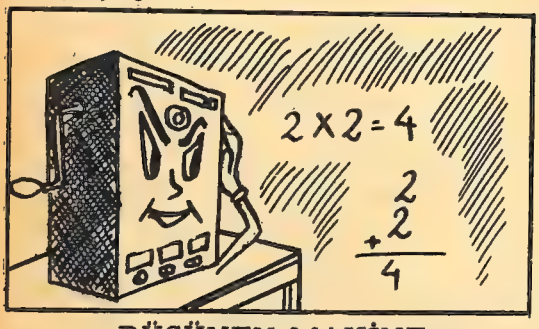

DÜŞÜNEN MAKİNE

Amerikada son zamanlarda yapılan bir hesap makinesi, insan beyninin 50 bin misli kudrettindedir. Bu makine, yapılması haftalarca sürecek matamatik problemlerini bir anda çözüvermektedir.

MÜREKKEPTEKİ BİTKİ

Rutubetli yerlerde, bazen, hokkalardaki mürekkebin üstünü beyazımtrak bir küf kaplar. Bu küf, bir çeşit yosundan başka birşey değildir. Bu yosun mürekkepte bulunan zamkla beslenir.

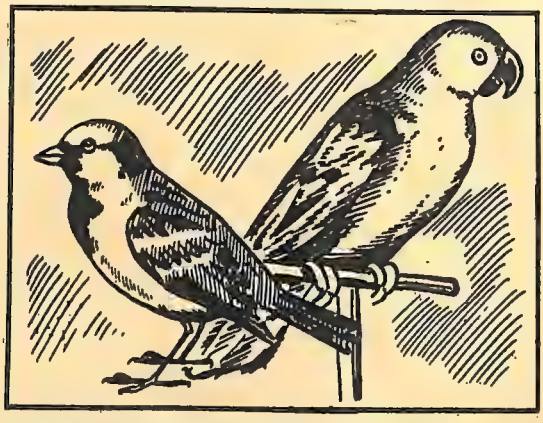

KUŞLAR KAÇ YIL YAŞARLAR ?

İyi bakılan kafes kuşları 15 yıl kadar yaşarlar. Kuşların en ömürlü olanı 100 yıl yaşıyan papağanlardır. Dışarda yaşıyan kuşlarsa, ya hastalanarak, ya da bir kazaya uğrayarak çok çabuk ölürler.

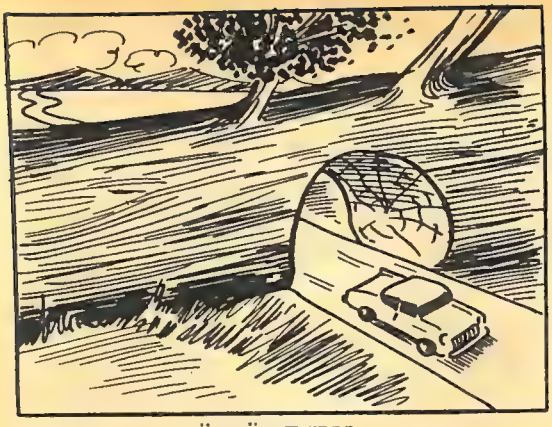

ÖLÜ DEV

Pasifik sahilinde bulunan dev ağaçları arasında "Ölü Dev"adını taşıyan bir ağaç vardır. Bu ağacın boyu 122 metredir. Ağaç yeni yapılmış bir yolun ortasında durduğu için, gövdesinde posta arabalarının geçebileceği genişlikte bir tünel açılmıştır.

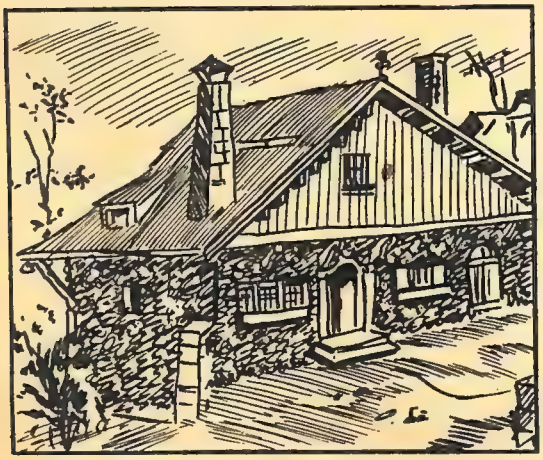

SARMAŞIKLARIN FAYDASI

Rutubet yapıyor diye evlerinizin duvarlarını sarmaşıkla sarmaktan kormayın. Bitkiler iyi bakıldığı zaman, rutubet yapmadığı gibi, dış kökleriyle duvarlardan, toprak kökleriyle temelden rutubeti çekerler. İsveç, İngiltere gibi yağışlı memleketlerde halk, evlerini rutubetten korumak için bunları çeşitli sarmaşıklarla sararlar.

HAKİKATLİ EVLATLAR

Büyük ressam Leonardo de Vinci'nin yaptığı incelemelere göre, Çavuş kuşları ana babalarına son derece bağlı hayvanlarmış. Bu kuşlar, ihtiyarlıyan analarıyle babalarına yuva yaparlar, beslerler, dökülen tüylerini temizlerlermiş. Görmemeğe başladıkları zaman, bazı otlar getirerek, gözlerini iyi ederlermiş.

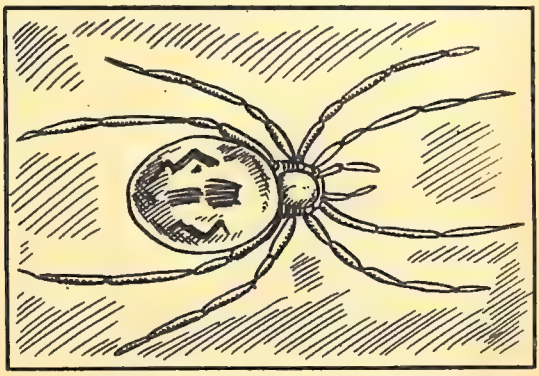

ÖRÜMCEK ANNELER

Örümcekler, birbirlerini yedikleri halde, çok iyi anne olurlar. Yumurtalarını büyük bir itinayla dokudukları torbacıklarda taşırlar. Yeni doğan yavrular ilk haftalar annelerinin sırtlarına kafasına ayaklarına salkım halinde yapışarak kalırlar. Ancak yiyeceklerini kendileri sağlıyacak hale gelince annelerinden ayrılırlar.

Örümcekler, sineklerden başka, güveleride avlarlar.

DOKTOR akşemseddin

Bundan 510 yıl önce, Edirnede doktor Akşemseddin adında bir öğretmen vardı. Akşemseddin hem evinde hastalara bakar, hem de okulda öğrencilerine ders verirdi.

Doktor Akşemseddin, her gece evindeki küçük laboratuarına çekilir, kendi kendine bir çok tecrübeler yapardı. Bazan karısı:

-Efendi, böyle sabahlara kadar yalnız başına ne yapıyorsun? Senin işlerine, benim bir türlü aklım ermiyor, dedi. Doktor Akşemseddin de:

-İnsanın ölümüne sebep olan şeyin ne olduğunu anlamak istiyorum, diye cevap verirdi.

Bir gün karısı mutfakta yemek pişirirken, Akşemseddin odasından deli gibi çıktı ve:

-Buldum karıcığım, nihayet aradığımı buldum diye bağırmağa başladı. Akşemseddin, sevincinden bir çocuk gibi zıplıyor, kendi kendine bir şeyler mırıldanıyordu. Karısı, Akşemseddinin bu halini görünce, merakla sordu:

-Efendi, bulduğun şey nedir?

Akşemseddin:

-Hastalığın tohumunu buldum karıcığım.

-Hastalığın tohumu olur mu hiç?

-Niye olmasın, hastalık durup dururken gelip insanı hasta eder mi? Bu dünyada olup biten her şeyin bir sebebi vardır.

-Peki neymiş bu tohum?

-Bu tohumlar, gözle görülmiyen bazı hayvancıklardır. Bunlar insanın vücudüne girip, hasta ederler. Hastalıkların önüne geçmek için, bu hayvancıkları yok etmek

lâzımdır. Akşemseddinin bu sözüne karısı, katıla katıla güldü. Sonra:

-Aman efendi, hem bu hayvanlara gözle görünmüyor diyorsun, hem de yok etmeğe kalkıyorsun. Bu nasıl olur?

Akşemseddin, boynunu bükerek:

-İşte bunu hâlâ ben de öğrenemedim, diye cevap verdi.

Ertesi günü, Akşemseddin öğrencilerine:

-Hastalık insanlara cinlerden, perilerden gelmez. Hastalığı gözle görülmiyen ufak hayvancıklar getirir. Ektiğimiz sebzeler durup dururken mi çürüyüp kurtlanıyorlar? Hiç içinizde bunları merak eden olmadı mı? Gözle görülmiyen bu zararlı hayvancıklar, vücudümüze girip, herhangi bir yerimizi tıpkı ağaçları, meyvaları kemirdikleri gibi kemirir ve bizi hasta yaparlar. Akşemseddin'in bu sözlerini öğrenciler, merakla dinliyorlardı. Nihayet içlerinden biri sordu:

-Bu, gözle görünmiyen hayvancıklar, nasıl insanın vücudüne giriyorlar?

-Bu hayvancıklar, içtiğimiz suyun içinde, yediğimiz sebze ve meyvaların üstünde yaşarlar. Bunun için her yiyeceğimiz şeyi iyice yıkamak lâzımdır.

Akşemseddin, bu fikirlerini memleketin ileri gelenlerine de anlattı. Eğer kendisine yardım edilirse, bu hayvancıkları yok edecek bir ilâç bulacağını söyledi. Fakat kimse onun bu sözlerine kulak asmadı. Hattâ ileri gelenlerden birisi:

-İlâhi hekimbaşı, kocaman hayvanlar bile, insanı öyle kolay kolay öldüremiyorlar. Kaldı ki gözle görülmiyen ufacık hayvanlar öldürsün. Sen her halde aklını kaçırdın, diye Akşemseddinle alay etti.

Ondan sonra, herkes Akşemseddin'e deli nazarile baktı. Halbuki, insanlara hastalığı "mikrop"denen küçük hayvancıkların getirdiğini, dünyada ilk önce o anlamıştı.

İlkin ressam olmağa heveslendi. Ağabeysinin yanından ayrılıp tekrar Kyoto'ya döndü. Bir ustanın yanında resim sanatının inceliklerini öğrenmeğe çalışıyordu. Pek az bir para karşılığında kimonolara desenler çizerken komşu çocuklarını eğlendirmek için peri masalları uydurmağa başlamıştı. Çocuklar hikâyelerine bayılıyorlar, arkadaşlarına anlata anlata bitiremiyorlardı. Ünlü çocuklar arasında öylesine yayılmıştı ki, etrafına toplananlar her gün biraz daha artıyordu. Kısa bir süre sonra minik odası dostlarına dar gelmeğe başladı. Bu yüzden de büyük bir toplantı salonu kiralamak zorunda kaldı.

PERİ MASALLARI KULÜBÜ

İşte yine bu sıralarda yeni bir teşebbüse geçti: "Kyoto Peri Masalları Kulübü"nü kurdu. Burada çevredeki çocukların katıldığı toplantılar düzenliyor, ayrıca bir de aylık dergi yayınlıyordu. İşte anlattığı hikâyeler bu dergide çıkıyordu.

Kumami sadece yeni, güzel masallar yaratarak çocukları eğlendirmekle kalmadı, onların yararlanabileceği daha birçok faaliyetlere de ön ayak oldu. Meselâ beyzbol takımları, geziler ve tatil kampları bunların başında gelmektedir.

Artık kyoto'da herkezin tanıdığı ünlü bir masalcıydı. Büyük, küçük herkes ona hayrandı. Hele çocuklar onu öyle çok seviyorlardı ki, kendisine "usta" anlamına gelen "sensei" adını vermişlerdi. Sokakta gördüklerinde hemen yanına koşup arabasını iterek onu gezdirmeğe başlıyorlardı. O da bunlara karşılık, hikâyelerindeki sahneleri canlandıran resimler dağıtırdı onlara.

ÇOCUKLAR ARASINDA HİKAYE YARIŞMASI

Kyoto Peri Masalları Kulübünün onuncu yılı şerefine 1920 de Belediye Salonunda bir hikâye yarışması ter-

tiplendi. Bu okul çocukları için açılan ilk yarışmaydı. Bunu belli başlı Japon gazetelerinden biri destekliyordu. Yarışmaya ondan fazla okul katılmıştı.

Daha sonra, başka bir sebeble kulüp, Teğmen Shirase'nin Antartika seyahati için para toplama kampanyası açtı. Antartika yolculuğu çocuk-

Japonların Masal BABASI

JODO KUMAMI

Aralık 1959 da Japonya'nın eski başkenti Kyoto'da 77 yaşında bir ihtiyar bu dünyadan sessizce göçüp gitti.

Aşağı yukarı elli yıldır herkes bu simayı görmeğe alışmıştı. Jodo Kumami iki köpeğin çektiği üç tekerlekli sandalyesi, kendisine bir Çinli doktor veya falcı görünüşü veren upuzun saçları ve sakalıyla hemen dikkati çektiğinden şehirde kendisini tanımıyan yoktu.

Jodo Kumami bir masalcıydı. Çocuklara bayılırdı. Daha kimsenin şehirde çocuk bahçeleri oyun sahaları kurmayı pek düşünmediği bir devirde, o çocukların boş zamanlarını değerlendirmek için birçok faaliyetler tertiplemişti.

KÖTÜRÜM KALMASINA BİR KAZA SEBEP OLDU

1882 yılında Osakada fakir bir ailenin çocuğu olarak dünyaya geldi. Annesinin babasının ölümünden sonra kendisine Ako'daki ağabeysi bakmağa başladı. Burası Japon derebeylik tarihinin ünlü şehirlerinden biriydi. Daha on üç yaşındayken kaderin büyük bir darbesini yemiş, kazara devirdiği bir gaz lâmbasının yanıkları çocuğun ömrü boyunca kötürüm kalmasına sebep olmuştu. Zavallı çocuk bu büyük talihsizliği lehine çevirmesini başardı. Denilebilir ki bu büyük kaza onun hayal gücünü kamçılamaya, gizli kabiliyetlerini meydana çıkarmaya ve geliştirmeye vesile oldu.

ların muhayyelesinde yepyeni ufuklar açmıştı.

1922 de Kyoto'yu ziyaretinde Britanya veliahtı kulübe çocukların çok sevdiği peri masallarından birinin, Dilsiz Serçe hikâyesinin kahramanlarını canlandıran ve Kyoto'nun en usta oyuncakçılarının yaptığı bir bebek takımı hediye etti.

Jodo Kumami, pek çok sanatkâr gibi paraya hiç önem vermezdi. ara sıra durumu bozulur, geçim sıkıntısı çekerdi. Hattâ bu yüzdende kulübü kapamak zorunda kaldığı zamanlar bile olurdu. Bir defasında ev kirasını ödeyemediğinden sokağa atılmıştı Hikâyelerinin hayranlarından sekiz yaşında bir kız kendisine rastlamış ve onu evine götürmüştü. Kızın babası otelciydi, çocuğun bu örnek davranışı anne, babanın çok hoşuna gitmiş ve ünlü masalcıyı evlerinde bir yıl misafir etmişlerdi.

Kumami sayısız denilecek kadar çok hikâye yazdı. Ama para sıkıntısı yüzünden bunları kitap halinde yayınlıyamadı. Zamanlada hikâyelerin müsveddeleri dağıldı, böylece çoğu kayboldu.

BİR VÂRMIŞ BİR YOKMUŞ

Hikâyelerin hemen hepsi "Bir Varmış bir yokmuş" diye başlardı. Konuları basit fakat son derece sürükleyiciydi. Hikâyelerin kahramanları karıncalar, kelebekler, Yusufcuklar, tarla fareleri, tavşanlar, balıklar ve bunlara benzer şeylerdi.

Jodo Kumami'nin çocukların yararına giriştiği faaliyetlerden ancak son birkaç yıldır Japon halkının çoğunluğu haberdar olabildi. Ama artık bu usta hikâyeci radyo, televizyon ve sinema etkileri altında yetişen Japon gençliğini pek doyurmaz olmuştu.

Yüzlerce çocuğa mutluluk veren bu ihtiyara 1953 yılında Kyoto valisi şehir adına motörlü ufak bir araba hediye etti. Ama bunun ona uğurlu geldiği pek söylenemez. Çok geçmeden bu güzel arabacık bir tramvaya çarptı ve kendisi de ağır bir şekilde yaralandı.

Onun apayrı bir dünyası vardı. Modern eğlencelerden uzakta, kendi özel âleminde yaşıyordu. Motörlü araçlara da hemen hemen hiç ısınamamıştı.

İyileştikten sonra yine köpeklerin çektiği eski sandalyesini kullanmağa başladı.

1959 da hastalanıp yatağa düştüğünde dostlarından biri onu tekrar eski neşesine kavuşturmak için bitişikteki okula başvurarak birkaç çocuk göndermelerini istedi. Bunun üzerine bir gurup çocuk gelerek artık bir köşede unutulmağa başlamış hikâyeciye güzel bir konser verdiler. Bu, yarım saat kadar süren bir ziyaretti ama Kumami öylesine memnun oldu ki, heyecandan ağlamağa başladı ve o günkü büyük mutluluğunu şu sözlerle dile getirdi:" Böyle bir zevki tattıktan sonra ölebilirim artık."

ANDERSEN VE KUMAMİ

Kyoto'da çocukluklarında Kumaminin hikâyelerini dinlemiş, bugün de ona dair anılarını zevkle anlatan pek çok kimse varsa da Kyoto dışındakiler, hattâ oradaki gençler arasında bile bu masal babasını tanımayanlar pek çoktur.

Artık bazılarınca hikâyelerine her ne kadar modası geçmiş gözüyle bakılmakta ise de bunların yine de küçüklüklerinde onları okumuş olanlar tarafından unutulmaları imkânsız gibidir. Çünkü bu hikâyelerin zihinlerde bıraktıkları izler, kolay kolay silinecek cinsten değildir.

Kumami, hikâyelerini okuyan kimseler arasında efsanevi bir varlık haline getirildiğinden Hans Christian Andersen'e benzetilmektedir. Gerçekten de bu iki masal ustasının hayatlarında birbirine benzer noktalar pek çoktur. Bir kere her ikisi de fakir ailelerin çocukları olup küçüklüklerini yokluk ve sıkıntı içinde geçirmişler; sonunda da ünlü hikâyeciler olmuşlardı.

Aralarında önemli farklar da yok değildir. Andersen'in elinde okula gitmek, okumak imkânları vardı. Aşağı yukarı Avrupa'yı baştan başa gezip görmüştü. Öte yandan Kumami sakat bir kimseydi. Kyoto şehrinin dışına bile çıkamamıştı. Andersen'in Charles Dickens gibi ünlü kişilerle dostluğu vardı. Danimarka Kıralı VI. Frederikin de büyük yardımını görmüştü. Eserlerini yayınlamak için de elinde imkânları çoktu.

Yazdığı tatlı peri masallarını yayınlamak için Kumami'nin eline hiç bir fırsat geçmedi, hiç kimsenin yardımını görmedi.

Yeryüzünün neresinde olursa olsun, "bir varmış bir yokmuş" sözlerinin çocuklar üzerinde sihirli bir etkisi vardır. Bu Japon masalcı baba da eserleri okundukça çok sevdiği çocuklar arasında yaşamağa devam edecektir.

Eğlenceli Sayfa

ANLAŞILDI

Hırsızın biri bir dükkânı soyar; birkaç gün sonra yine o dükkânın önünden geçerken içerde küçük çıraktan başka kimsenin olmadığını görür. Çırağı lâfa tutup yine birşeyler aşıracağını tasarlıyan hırsız içeriye girer, çırağa sorar:

-Ustan yok mu?

Çocuk hemen hırsızı tanır:

-Geçen gün burayı soyan hırsız yine geldi, onu polise haber vermeğe karakola gitti.

Yazısız

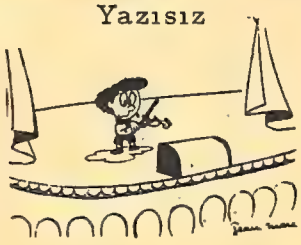

Yazısız

BULMACA

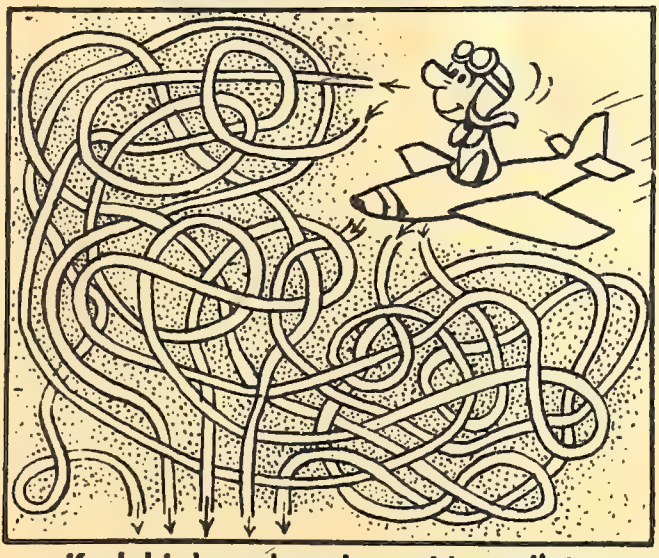

Karlı bir havada yolunu yitiren pilota yardım ediniz.

YAZISIZ

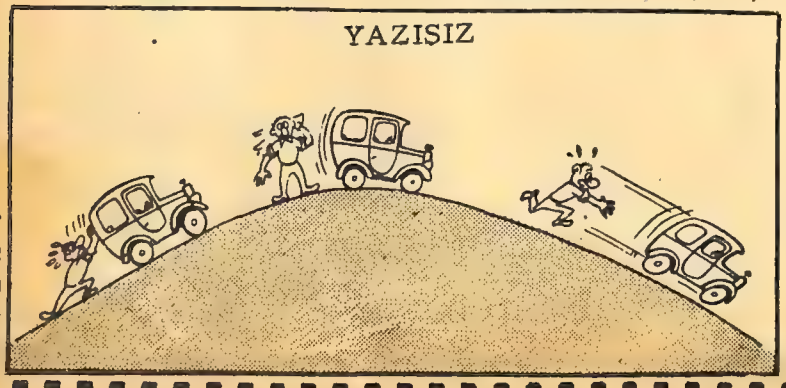

Yazısız

SİZ DE DENEYİNİZ

TOPARLAK ↓

Yazısız

RIHTIMDA

Gece yarısı galata rıhtımında bir adam hayretle denize bakarak hareketsiz duruyordu. Polis gördü, yanına yaklaştı.

-Burada ne duruyorsunuz?

-Arkadaşım denize daldı da, ne zaman çıkacak diye bekliyorum.

-Dalalı çok oldu mu?

-Eh... Bir buçuk, iki saat kadar!..

AMA NASIL GEÇER

Attilâ kendisini mahallesinin en akıllı çocuğu sanır, arkadaşlarına böbürlenirdi. Bir gün arkadaşları ona ders vermek için alaylı bir soru tertiplediler. Attilâ'yı bularak sordular:

-Aslanla tavşan yarışa çıksalar hangisi geçer?

Attilâ düşünmeden bir solukta cevap verdi:

-Aslan geçer.

Hepsi birden güldüler.

-Amma da attın ha! Aslan geçer, geçer ama tavşanı bir lokmada yutar da geçer.

GÜVENDİĞİ ŞEY

Bahçıvan, bostanına giren hırsızı kovalayıp yakaladı:

-Hem iyi koşamazsın, hem de bostana girmeğe kalkarsın! Nene güvendin bakalım?

Hırsız:

-Cesaretime!

İBİBİK
OF, GENE Mİ YULAF ÇORBASI?
YULAF ÇORBASINDAN HASTA OLDUK!
!
YUVA
TATLI YUVA
EVET, İBİBİK ETİ!
ET İSTİYORUZ!
AHHH-- BENDE!
GELİN GİZLİCE GİDİP BAKALIM, BU GÜN İBİBİK NE YAPIYOR!
MAHZEN
SİZİN ARKANIZDAN ÇOCUKLAR!
İÇERİ GİRİN VE ATLAYIN!
GİZLİ TÜNEL
BU TÜNEL DOĞRU İBİBİK'İN EVİNE GÖTÜRÜR!
TOPUĞUMUN DİBİNDE YÜRÜMESENE!
DAHA HIZLI GİT, N'APALIM!
HEMEN HEMEN OYUK AĞAÇ GÖVDESİNİN ALTINDAYIZ!

EYVAH!!
KAPLAN!
GÖRÜYOR MUSUNUZ?! ÜSTÜMÜZE ATILMAK İÇİN NELER YAPIYORLAR!!
PUF! PUF!
(PUFF!) BAŞKA PARLAK FİKRİN YOK MU?
EVET! BİR TANE VAR!
İBİBİK'İN ÇOCUKLARINA GÜNDÜZ BAKIMEVİNDEN SÖZ ETTİĞİNİ DUYDUNUZ MU?!
NE OLACAK!?
HEMEN BÖYLE BİR YER KURMAYA BAKACAĞIZ!
KAYBEDECEK VAKTİMİZ DE YOK!
SIRTINIZIN AĞRISI GEÇTİ Mİ?!
EVET! YÜRÜYEBİLİRİZ!
FAKAT ÇALIŞAMAYIZ!
BEN DE İŞİ BIRAKTIM, SİZİ EVE GÖTÜRECEĞİM!
HEM DE YATMAYA!

BU DA NE ?!
KEZBAN ANANIN GÜNDÜZ BAKIM EVİ.
GÜZEL! TAM ARADIĞIM ŞEY BU!!
KEZBAN ANANIN GÜNDÜZ BAKIM EVİ
KEZBAN ANANIN GÜNDÜZ BAKIMEVİ.
EVET. BEN KEZBAN ANAYIM. İÇERİ GİRİN!
OH! NE GÜZEL ÇOCUKLARINIZ VAR!
ÇOCUKLARI SEVERİM... ÇOK YUMUŞAK VE TATLIDIRLAR.. BAYILIRIM ONLARA!
BURDA DA İKİ TANE VAR!
GEL!
GEL!
BU BİRİ NEYLE OYNUYOR.. İÇKİ GÜĞÜMÜNE BENZİYOR!
ŞEY..
BU EN SON MODEL ÇOCUK ÇINGIRAĞIDIR!
BİLMİYORDUM!
PİŞİ PİŞİ!

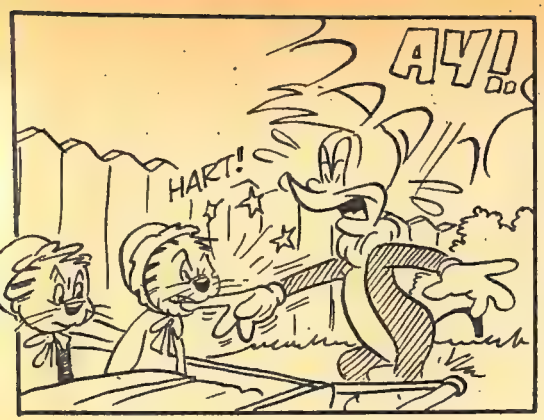
AYI!
HART!

BENİ ISIRDI!
ET İSTİYO-RUM!

SUSSANA!

ÇOCUKLARIMIN BURDAN HOŞLAN-MAYACAĞINI SANI-YORUM!
DURUN! BAH-ÇEYİ GÖSTE-REYİM!

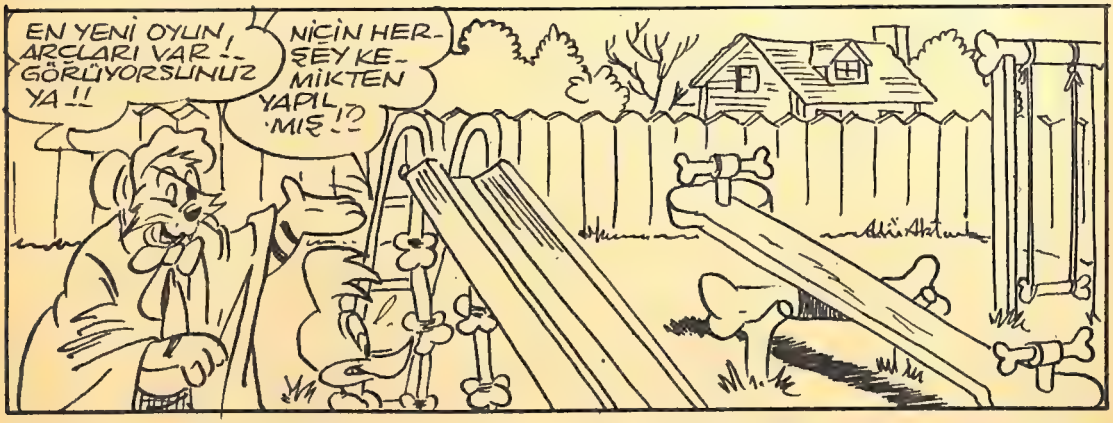
EN YENİ OYUN, ARÇLARI VAR!- GÖRÜYORSUNUZ YA!!
NİÇİN HER-ŞEY KE-MİKTEN YAPIL-MIŞ!?

HIH- BEN BİR KEMİK UZMA-NIYIM!
YA!

SÖYLER MİSİNİZ, BU-RAYA HİÇ ESKİ BİR TÜFEK GETİRDİNİZ Mİ?
HAYIR! TÜFEĞİMİ DIŞARDA BIRAKTIM!

GÜZEL!.
HAİN KAPLAN!
GIRRRR!
GIRRRR!
!
ŞİMDİ ONLARI YAKALADIK!
ŞURAYA!..
BİZ HAZIRIZ ARTIK!
İBİBİKLERİN İŞİNİ BİTİRMEK İÇİN HAZIRIZ..!
İŞİ BİTİK... İBİBİK!..
DURUN! ELMALARI UNUTTUK!
ELMAYLA PİŞİRİR- SEK NEFİS OLUR!

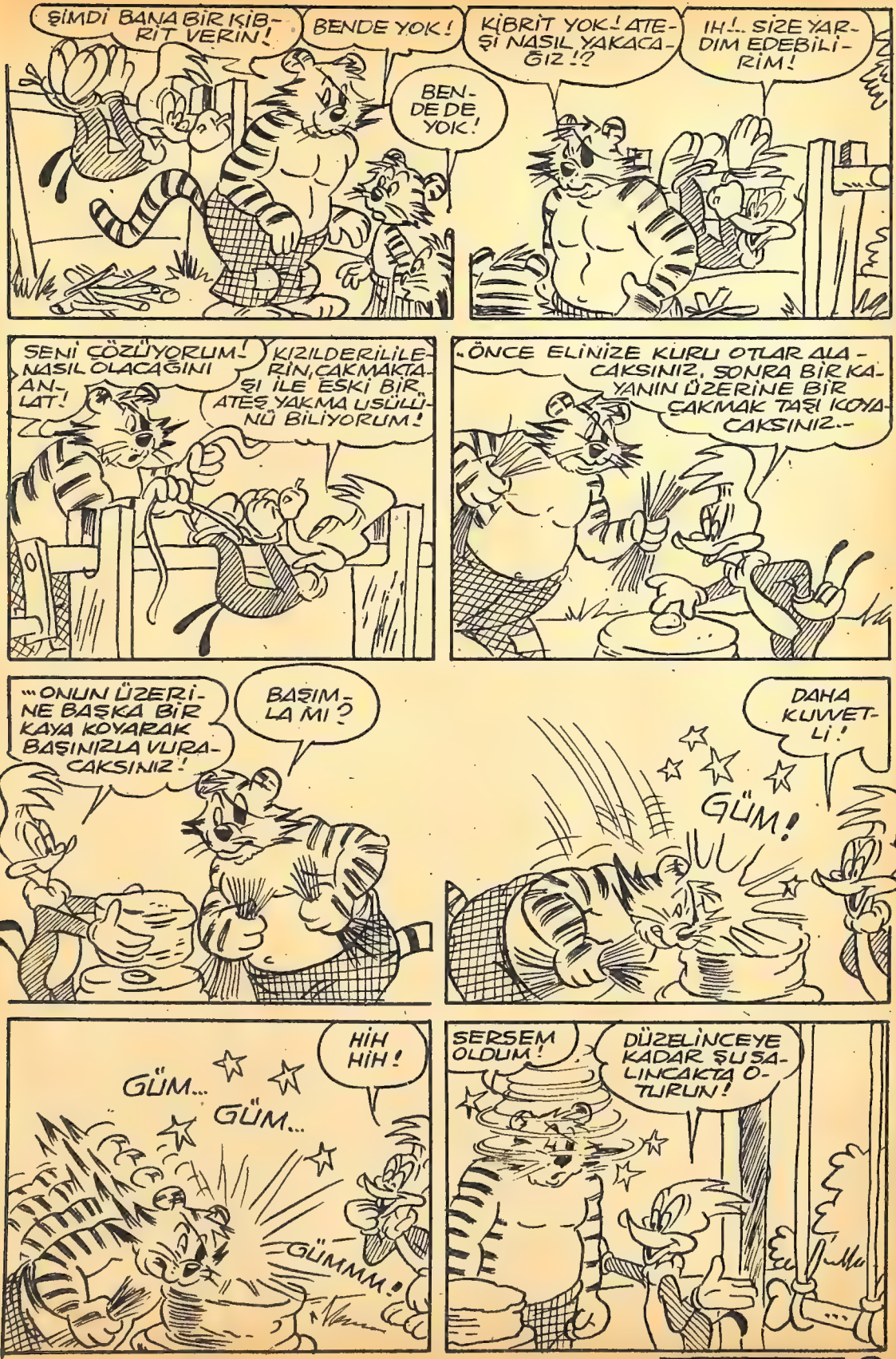
ŞİMDİ BANA BİR KİBRİT VERİN!
BENDE YOK!
BENDE DE YOK!
KİBRİT YOK! ATEŞİ NASIL YAKACAĞIZ!?
IH!.. SİZE YARDIM EDEBİLİRİM!
SENİ ÇÖZÜYORUM! NASIL OLACAĞINI ANLAT!
KIZILDERİLİLERİN, ÇAKMAKTAŞI İLE ESKİ BİR ATEŞ YAKMA USÜLÜNÜ BİLİYORUM!
-ÖNCE ELİNİZE KURU OTLAR ALACAKSINIZ, SONRA BİR KAYANIN ÜZERİNE BİR ÇAKMAK TAŞI KOYACAKSINIZ.-
"ONUN ÜZERİNE BAŞKA BİR KAYA KOYARAK BAŞINIZLA VURACAKSINIZ!
BAŞIMLA MI?
DAHA KUVVETLİ!
GÜM!
HİH HİH!
GÜM...
GÜM...
GÜMMM!
SERSEM OLDUM!
DÜZELİNCEYE KADAR ŞU SALINCAKTA OTURUN!

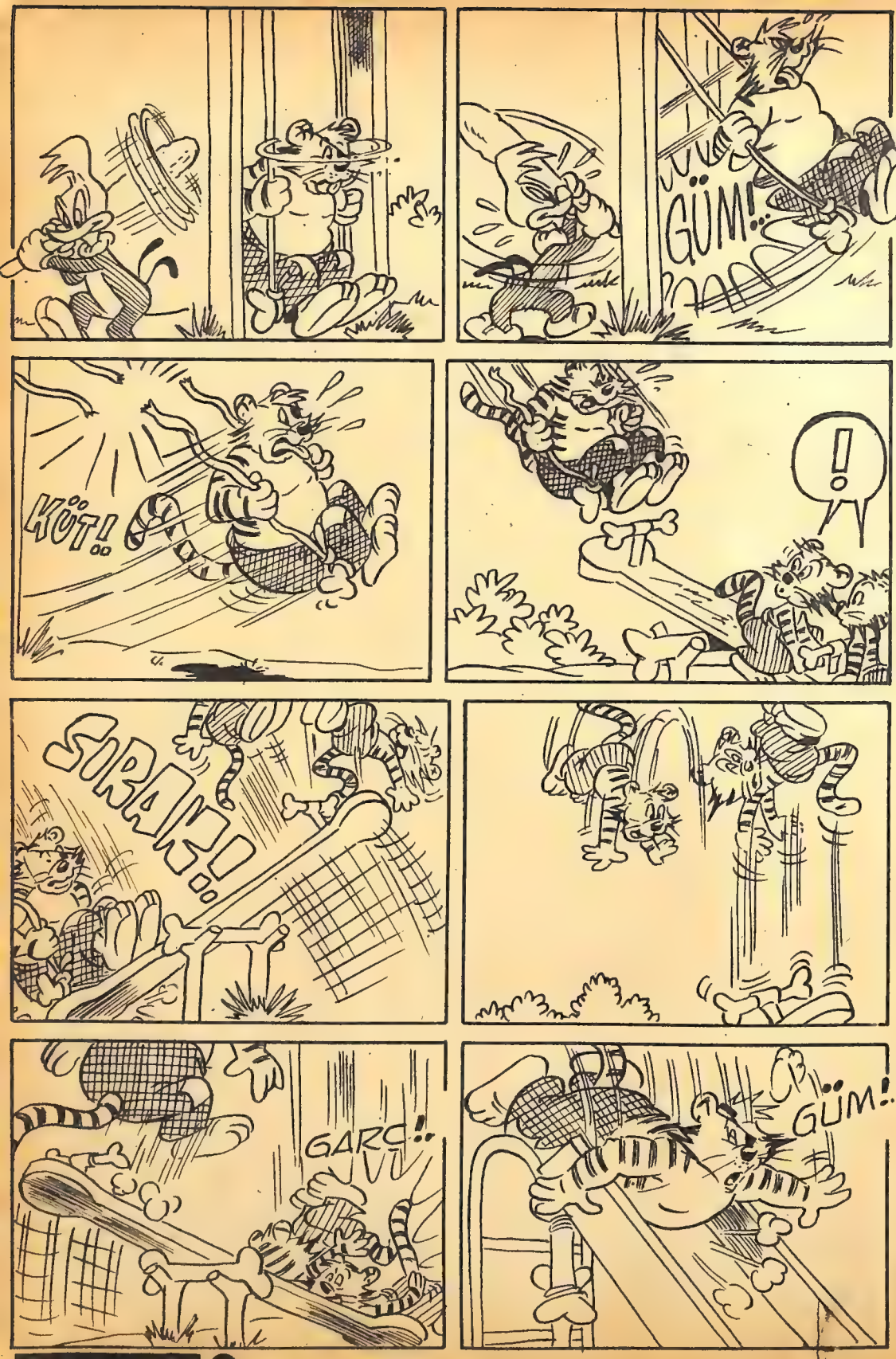
GÜM!..
KÜT!..
!
SIRA!..
GARÇ!..
GÜM!..

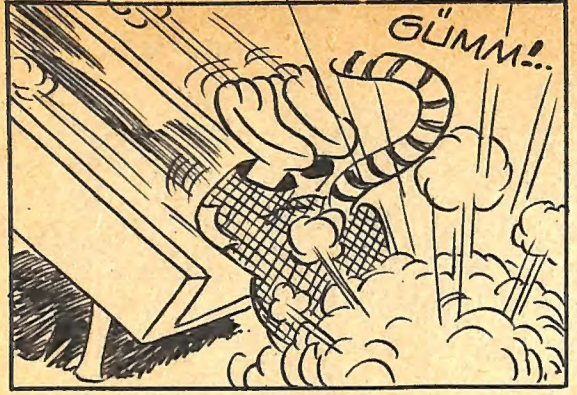
GÜMM!..

HAH!

BU ELMALAR SİZİ DAHA GÜZEL GÖSTERECEK!

HAYDİ GİDELİM ÇOCUKLAR!

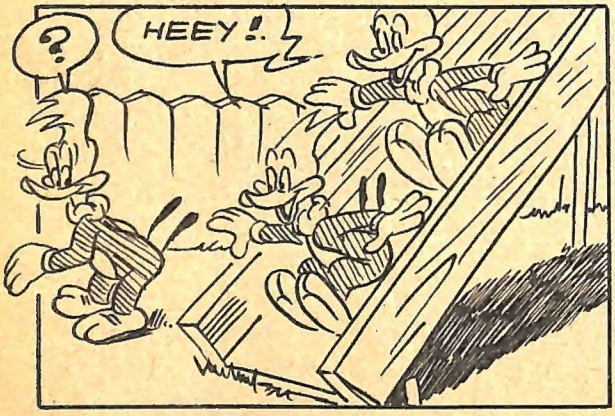
?
HEEY!.

AĞRIYAN SIRTLARINIZA DİKKAT ETMENİZ GEREKMEZ Mİ ?.

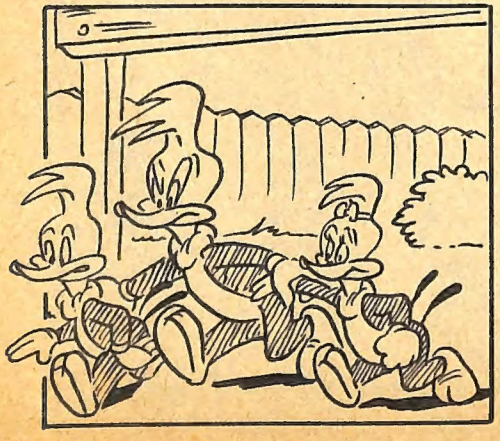

TEMBEL HUYLU OLMASAYDINIZ SİZE YARDIM EDERDİM!?
SON.

BİR BİRİMİZİ TANIYALIM

ENİS ARIKAN

NURAN SUCU

AYDIN ZEREN

HÜSEYİN VE HASAN SUCU

MİNİMİNİLERİN SAYFASI

3

Bu resimleri çiziniz ve her nu - marayı ayrı bir renkle boyayınız.

TÜRK TİCARET BANKASI